

Aan de Raad en het College van Hollands Kroon,

Bij dezen informeert de SHK u over het Visjagersgaatje.

Naar aanleiding van de bijeenkomst Gebiedsagenda Wadden 2050 van 9 december 2019 in het gemeentehuis van Den Helder heeft de SHK, naast de mondelinge uitingen in de bijeenkomst, ook nog schriftelijk onze bezorgdheid betreffende het Visjagersgaatje kenbaar gemaakt.

De brief is in samenspraak met Theo Meskers (lid van de Raad van Advies Waddenzeehavens) tot stand gekomen.

De brief is zowel per mail als per post naar de genoemde adressen verzonden.

Met vriendelijke groet,

Namens de fractie SHK,

Secretaris Raad van Advies Waddenzeehavens

t.a.v. de heer

gegevens bekend bij griffie

i.a.a. Bestuur Waddenzee Kustgemeenten

Fractie SHK

Contactpersoon: W.A. (Pim) de Herder

Onderwerp: Bereikbaarheid van de havens en de schutsluis te Den Oever.

Datum: 30 december 2019.

Geachte heer,

U bent betrokken bij de totstandkoming van de Gebiedsagenda Wadden 2050. Deze agenda heeft als doelstelling een ecologisch en economisch gezond werelderfgoed Waddenzee. In dit kader vraagt onze fractie bijzondere aandacht voor de toegankelijkheid van de vissershaven van Den Oever.

Die toegang valt of staat met de doorvaarbaarheid van slechts één vaargeul: via het Visjagersgaatje (zie bijlagen). Wij bespeuren onvoldoende bestuurlijke urgentie om de problematiek rond het Visjagersgaatje te regelen in de Gebiedsagenda Wadden 2050 en wel zodanig dat het Visjagersgaatje in de toekomst doorvaarbaar blijft, gerelateerd aan de diepgang van de huidige moderne kotters.

De toegankelijkheid van Den Oever over zee is de hoeksteen onder de lokale economie. De maritieme bedrijfstak in en rond dit dorp is goed voor honderden arbeidsplaatsen. Al sinds 2011 wijst ons fractielid Pim de Herder op de verzanding van de vaargeul, hetgeen wordt onderstreept door

menig schipper die hier is vastgelopen met zijn vaartuig. Het meest recente incident (november 2019) was een vastgelopen tanker met 1600 ton gasolie aan boord; dat had kunnen resulteren in een zware aantasting van het ecologisch systeem in de Waddenzee.

- 1 -

Rijkswaterstaat voert vaargeulonderhoud uit in de Waddenzee. In het beheerplan Natura 2000 Waddenzee staan de vereiste breedte en diepte per geul aangegeven, waaraan Rijkswaterstaat zich dient te houden.

Voor het Visjagersgaatje is gesteld dat de nautische vaardiepte 3.50 meter - N.A.P. is, met een maximale onderhoudsdiepte (baggerdiepte) van 4.00 meter - N.A.P. De diepte van het Visjagersgaatje wordt 6 maal per jaar gepeild. Voor zover ons bekend, wordt aan de hand hiervan beoordeeld of er gebaggerd dient te worden in het gebied van het Visjagersgaatje.

Volgens de gebruikers van de vaarroute wordt de vaargeul ter plaatse van het Visjagersgaatje steeds smaller.

Door het geringe verschil tussen de nautische vaardiepte en de onderhoudsdiepte van 50 cm slibt de geul redelijk snel vol ten gevolge van stormen en door de stroming van eb en vloed, min of meer loodrecht op het Visjagersgaatje. Het Visjagersgaatje heeft namelijk een knik in de vaargeul (zie de bijlagen).

Dat betekent dat het Visjagersgaatje herhaaldelijk op de nautische vaardiepte dient te worden gebracht. Het zand van de aan de weerskanten gelegen zandplaten wordt bij eb en vloed naar de vaargeul verplaatst.

De vaarroute Wierbalg, was de vroegere hoofdvaarroute van en naar Den Helder en Den Oever. De vaarroute door het Visjagersgaatje was toentertijd slechts een alternatieve vaarroute. De vaarroute Wierbalg slibt nu langzamerhand verder dicht. Deze is alleen nog geschikt voor kleine vaartuigen met zeer geringe diepgang en is dan alleen nog tijdens hoog water bevaarbaar. Het is een teken aan de wand dat het gebied nabij de kustlijn, tussen Den Oever en Den Helder, nog verder zal dichtslibben.

In de havens van Den Oever en voor de drempeldiepte van de schutsluis Stevin van Den Oever, wordt een nautische vaardiepte van 4.10 meter - N.A.P. en een onderhoudsdiepte van 4.40 meter - N.A.P. aangehouden.

Uitgaande van de onderhoudsdiepte van de havens en schutsluis én de grotere nautische vaardiepte voor en na het Visjagersgaatje respectievelijk 6.50 meter - N.A.P. (westzijde) en 4.20 meter - N.A.P. (oostzijde) is het gewenst de drempel in het Visjagersgaatje op een minimale nautische vaardiepte van 4.10 - N.A.P. te brengen. Dus gelijk aan die van de havens en de schutsluis!

Om het verschil met de huidige vastgestelde dieptematen gelijk te houden, komt de onderhoudsdiepte dan op 4.60 meter - N.A.P. ($4.10 + 0.50$).

Het getijverschil in Den Oever varieert van ongeveer gemiddeld tussen de 0.80 – meter N.A.P. bij laag water (eb) en 1.00 meter + N.A.P. bij hoog water (vloed).

Bij hoog water is de drempel in het Visjagersgaatje goed te nemen met een vaardiepte van 4.50 meter ($3.50 + 1.00$ meter), doch bij laag water van minimaal 2.70 - N.A.P. ($3.50 - 0.80$ meter) met daarbij een te geringe geulbreedte, lopen herhaaldelijk vissers-, vracht- en recreatieschepen (met kiel of schroef) vast c.q. lopen schade op bij het passeren van het Visjagersgaatje.

Bij sterke oosten- en noordoostelijke winden valt de nautische vaardiepte nog vele malen lager uit en is het Visjagersgaatje niet meer te passeren.

Wanneer er weer eens te weinig water in de geul staat en er toch schepen door het Visjagersgaatje proberen op te stomen, ontstaan er herhaaldelijk sleuven in de bodem. De hierdoor ontstane sleuven worden door RWS vrijwel, zover wij hebben begrepen, direct hersteld.

- 2 -

De gewenste nautische vaardiepte van het Visjagersgaatje komt, als hiervoor genoemd, bij uitvoering overeen met de nautische vaardiepten van voor en na het Visjagersgaatje, met de nautische vaardiepte in de havens van Den Oever en met die van de schutsluis Stevin Den Oever.

Het bevordert de bereikbaarheid (onderdeel van de Gebiedsagenda) van en naar de havens van Den Oever en onder andere de Waddenzee en die van en naar de belangrijke vaarweg Waddenzee (Den Helder) en het IJsselmeer (Amsterdam) via de schutsluis Stevin.

In 2018 werden de volgende aantallen schepen geschut die ook het Visjagersgaatje passeerden: 682 zeeschepen, 3161 binnenvaartschepen en 18220 recreatieve schepen. Daarnaast passeren er nog eens ongeveer zo'n 2700 vaartuigen, hoofdzakelijk vissersschepen, vanuit de havens van Den Oever het Visjagersgaatje. Uiteindelijk gaat het hier om een totaal van 24763 scheepsbewegingen.

Ook voor de watergerelateerde bedrijven in de regio, in Den Oever en op de haventerreinen van Den Oever en voor de havens gelegen aan het IJsselmeer, is het van groot belang dat het Visjagersgaatje op de voorgestelde nautische vaardiepte en onderhoudsdiepte wordt gebracht.

Voor een gezonde economische toekomst van Den Oever is het van belang dat het Visjagersgaatje met een nautische vaardiepte van 4.10 meter - N.A.P. bij een onderhoudsdiepte van 4.60 meter - N.A.P. wordt gerealiseerd. Het is verder wenselijk dat daaraan tevens wordt toegevoegd dat de vaargeul wordt verbreed naar de oorspronkelijke breedte. Ook de knik in het Visjagersgaatje (zie bijlagen) dient te worden verwijderd, zodat er in de knik minder snel sprake zal zijn van het dichtslibben van de vaargeul.

Namens de SHK-fractie, gemeente Hollands Kroon.

- 3 -

